

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO,
EKOLOŠKU ODRŽIVOST I STRATEGIJSKO PLANIRANJE

Odjel za statističke i analitičke poslove

PRIOPĆENJE

08. studenoga 2023.

TRGOVINA NA MALO

SIJEČANJ – RUJAN 2023.

Rast prometa od trgovine na malo u trećem tromjesečju 2023. za 16,4% u odnosu na drugo tromjesečje 2023.

Ukupan promet od trgovine na malo u Gradu Zagrebu u razdoblju od srpnja do rujna 2023., prema nominalnim indeksima, porastao je za 16,4% u odnosu na razdoblje od travnja do lipnja 2023. Od toga je promet od trgovine na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama porastao za 32,1%, a promet od trgovine na malo internetom ili poštom porastao je za 22,3%.

Nastavlja se rast prometa trgovine na malo u Gradu Zagrebu na godišnjoj razini

U trećem tromjesečju 2023. u odnosu na isto razdoblje 2022. promet od trgovine na malo porastao je za 13,0%. Najveći porast prometa zabilježen je u Trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima za 16,2% i Trgovini na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima za 15,2%.

U prvih devet mjeseci 2023. u odnosu na isto razdoblje prošle godine promet od trgovine na malo porastao je za 12,8%. Najveći porast ostvaruje djelatnost Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 17,0%, dok jedini pad prometa bilježi Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama za 1,1%.

Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama imale su najveći utjecaj na porast prometa

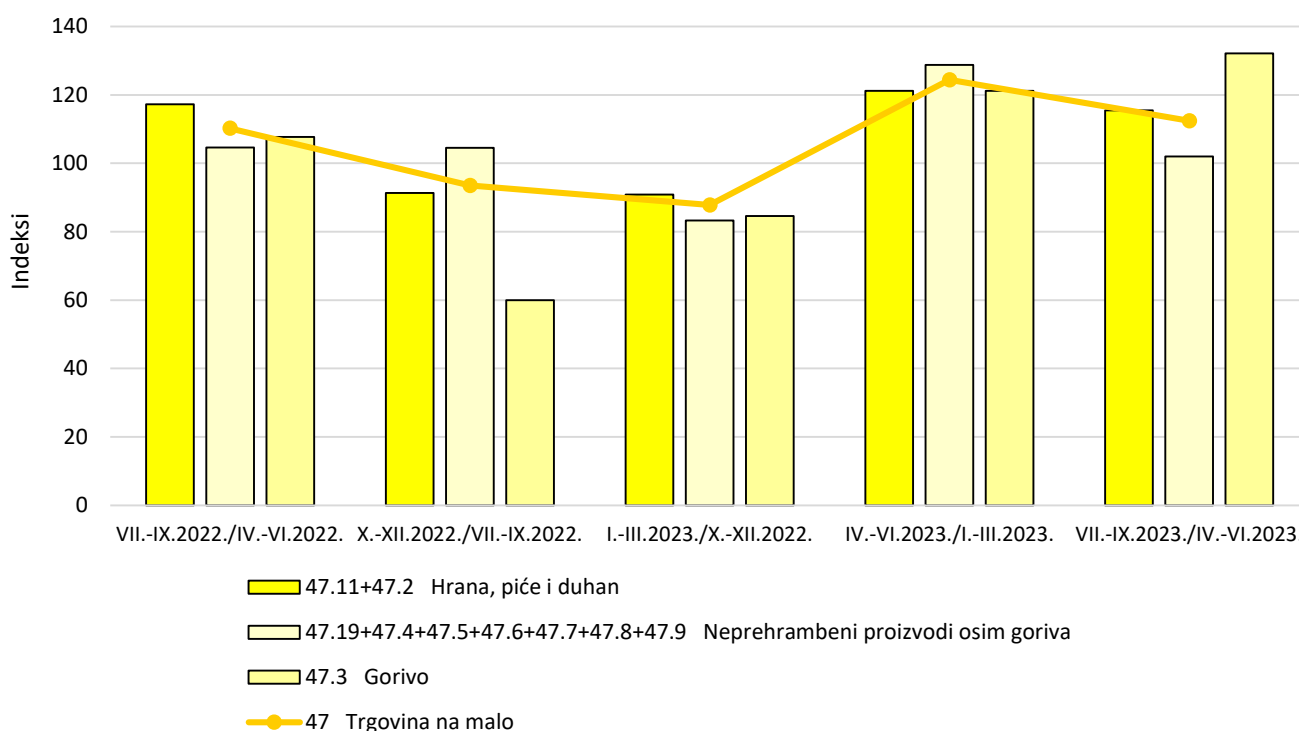
U razdoblju od srpnja do rujna 2023. u usporedbi s istim razdobljem 2022., porast prometa ostvarilo je deset trgovačkih struka, a najveći utjecaj na rast nominalnog prometa od trgovine na malo imale su trgovačke struke Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama s rastom prometa za 17,4% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 4,7%, Motorna goriva i maziva s rastom prometa za 8,0% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 2,7% te Ostale nespecijalizirane prodavaonice s rastom prometa za 20,0% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 1,6%.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a)¹⁾ bilježi porast prometa na tromjesečnoj i na godišnjoj razini

Ukupan promet što su ga ostvarili poslovni subjekti registrirani u Gradu Zagrebu kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.) bilježi porast od 12,8% u trećem tromjesečju 2023. u odnosu na drugo tromjesečje 2023., u odnosu na treće tromjesečje 2022. njihov promet nominalno je porastao za 6,8%, dok je u prvih devet mjeseci 2023. ostvaren porast za 6,3% u odnosu na prvih devet mjeseci 2022.

¹⁾ Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost te su razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.

G 1. LANČANI INDEKSI TRGOVINE NA MALO

Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

1. NOMINALNI INDEKSI PROMETA PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

		Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾			Promet od trgovine na malo		
		VII. - IX. 2023. IV. - VI. 2023.	VII. - IX. 2023. VII. - IX. 2022.	I. - IX. 2023. I. - IX. 2022.	VII. - IX. 2023. IV. - VI. 2023.	VII. - IX. 2023. VII. - IX. 2022.	I. - IX. 2023. I. - IX. 2022.
	Ukupno	112,8	106,8	106,3	116,4	113,0	112,8
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	112,8	106,8	106,3	112,4	114,8	113,3
47.11 + 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	116,0	115,3	115,9	115,5	116,2	116,7
47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima)	101,7	114,6	117,1	102,0	114,2	117,0
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama	129,3	82,6	81,2	132,1	102,1	98,9
47.91	Trgovina na malo internetom ili poštom	120,6	110,6	107,3	122,3	105,2	104,2
47 - 47.3	Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima	108,5	115,0	116,5	108,3	115,2	116,8
	Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47)	-	-	-	130,6	115,5	112,2

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

Izvor: DZS

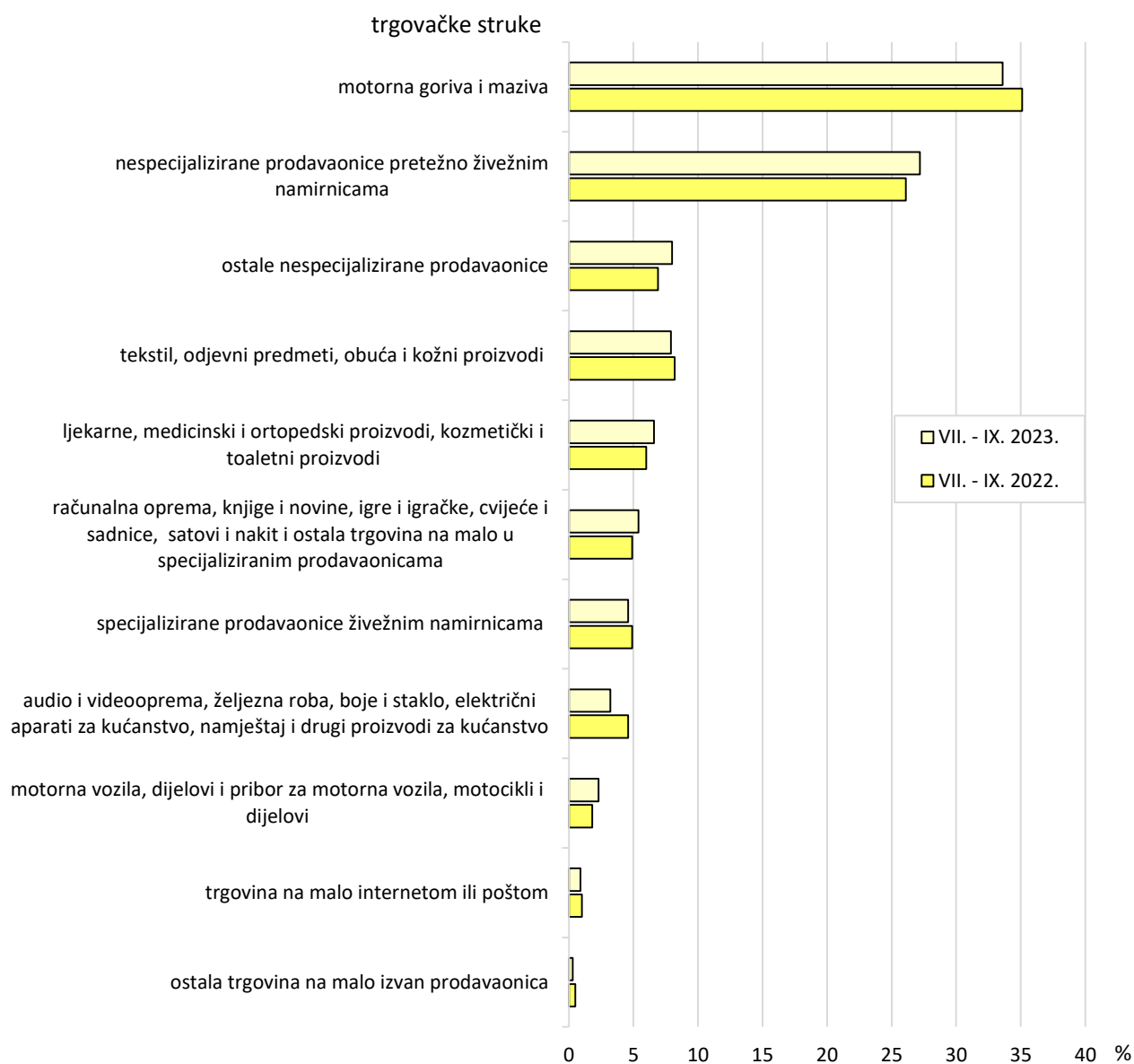
2. NOMINALNI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA

		Udio u ukupnom prometu, % VII. - IX. 2023.	Utjecaj na ukupan indeks ¹⁾ , % <u>VII. - IX. 2023.</u> VII. - IX. 2022.	Indeksi prometa		
				<u>VII. - IX. 2023.</u> IV. - VI. 2023.	<u>VII. - IX. 2023.</u> VII. - IX. 2022.	<u>I. - IX. 2023.</u> I. - IX. 2022.
Ukupno		100,0	-	116,4	113,0	112,8
Ukupno, osim motornih vozila i motocikala, njihovih dijelova i pribora te motornih goriva i maziva		64,1	-	108,3	114,9	116,4
01 + 03 + 04	Motorna vozila, dijelovi i pribor za motorna vozila, motocikli i dijelovi	2,3	1,0	107,1	143,1	135,7
30	Motorna goriva i maziva	33,6	2,7	136,5	108,0	104,1
11	Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama	27,2	4,7	114,9	117,4	117,8
19	Ostale nespecijalizirane prodavaonice	8,0	1,6	100,2	120,0	126,2
21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 29	Specijalizirane prodavaonice živežnim namirnicama	4,6	0,3	116,7	107,0	108,7
73 + 74 + 75	Ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi	6,6	1,5	109,8	122,6	121,6
51 + 71 + 72	Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi	7,9	0,9	97,3	110,8	114,7
43 + 52 + 54 + 59 + 63	Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo	3,2	0,1	92,8	102,8	101,4
41 + 42 + 53 + 61 + 62 + 64 + 65 + 76 + 77 + 78	Računalna oprema, knjige i novine, igre i igračke, cvijeće i sadnice, satovi i nakit i ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama	5,4	1,0	108,7	118,1	123,2
91	Trgovina na malo internetom ili poštom	0,9	0,2	127,3	116,5	110,5
79 – 89 + 99	Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica	0,3	-0,1	97,4	71,3	88,0

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

Izvor: DZS

G 2. STRUKTURA PROMETA TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA,
SRPANJ - RUJAN, 2022. I 2023.

Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA¹⁾

Izvor podataka

Podaci o prometu od trgovine na malo rezultat su redovitog istraživanja Mjesečni izvještaj trgovine na malo (obrazac TRG-1) i administrativnih izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Podaci se prikupljaju pomoću mrežne aplikacije (tzv. CAWI). Izvještajne jedinice neposredno ispunjavaju podatke na e-obrascu TRG-1, koji se nalazi na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Metodologija za istraživanje temelji se na Uredbi Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama (Dodatak C), Uredbi (EZ) br. 1158/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2005. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama, Uredbi Komisije (EZ) br. 1503/06 od 28. rujna 2006. o provedbi i izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama u pogledu definicija varijabli, popisa varijabli i učestalosti sastavljanja podataka, Uredbi (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika.

Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Obuhvat i usporedivost

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema pretežnoj djelatnosti registrirani u trgovini na malo (odjeljak 47 NKD-a 2007.). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti iz ostalih djelatnosti ako obavljaju trgovinu na malo.

Istraživanje se provodi metodom uzorka. Okvir za izbor uzorka jesu poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku. Od 2021. okvir za izbor uzorka proširen je s pomoću administrativnog izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Poslovni subjekti razvrstani su prema pretežnoj djelatnosti na temelju NKD-a 2007. (NN, br. 58/07. i 123/08.). Prema veličini razvrstani su na razrede od 1 do 7.

Kriterij za određivanje veličine poslovnog subjekta jest broj zaposlenih. Poslovni subjekti veličine 1 jesu oni s 0 – 4 zaposlenih, veličine 2 s 5 – 9 zaposlenih, veličine 3 s 10 – 19 zaposlenih, veličine 4 s 20 – 49 zaposlenih, veličine 5 s 50 – 99 zaposlenih, veličine 6 sa 100 – 249 zaposlenih i veličine 7 s 250 i više zaposlenih. Za poslovne subjekte kojima je pretežna djelatnost izvan trgovine upotrebljava se broj zaposlenih u trgovinskim djelatnostima.

Metoda koja se koristi za izbor uzorka jest *cut-off* metoda. Uzorkom su obuhvaćeni svi poslovni subjekti s 10 i više zaposlenih te *cut-off* metodom one jedinice koje imaju manje od 10 zaposlenih, a svojim prometom obuhvaćaju 70% ukupnog prometa u svakom razredu odjeljka 47 NKD-a 2007. Zbog primjene *cut-off* metode odabira uzorka ne izračunavaju se standardna pogreška i koeficijent varijacije.

Primjenom Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) došlo je do promjene u načinu obrade podataka o prometu trgovine na malo u Gradu Zagrebu. Od rujna 2020. podaci se obrađuju prema sjedištu poslovnog subjekta (organizacijski princip), tj. obuhvaćeni su poslovni subjekti registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku sa sjedištem u Gradu Zagrebu.

Mjesečni podaci o prometu trgovine na malo obrađeni prema sjedištu poslovnog subjekta za 2019. i 2020. dostupni su u Excel formatu na poveznici [Trgovina na malo](#).

Definicije

Promet je vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu tijekom mjeseca, bez obzira na to jesu li naplaćene. U promet je uključen porez na dodanu vrijednost. Promet u trgovini na malo prati se kao ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) i promet od trgovine na malo.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.).

Promet od trgovine na malo jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti koji tu djelatnost obavljaju bez obzira na pretežnu djelatnost u kojoj su registrirani.

Trgovačke struke predstavljaju stvarni pretežni asortiman prodaje u trgovini na malo koji se također određuju na osnovi NKD-a 2007.

Nominalni indeksi prometa prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama.

Utjecaj na ukupan indeks pokazuje umnožak udjela trgovačke struke u ukupnom prometu i stope rasta ili pada prometa u tromjesečju tekuće godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine podijeljen sa 100.

¹⁾ Izvor: DZS

Kratice

br.	broj
DZS	Državni zavod za statistiku
GUGEOSP	Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
NN	Narodne novine
tj.	to jest
tzv.	takozvani

Znakovi

-	nema pojave
%	postotak
0,0	podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere

Priradio i objavio Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
Odjel za statističke i analitičke poslove
telefon: 01/610-1950
<https://www.zagreb.hr/statistika/30>
e-mail: geos@zagreb.hr
Sv. Ćirila i Metoda 5, Zagreb

MOLIMO KORISNIKE PRIOPĆENJA DA PRILIKOM KORIŠTENJA PODATAKA OBVEZNO NAVEDU IZVOR.